

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia ...

w sprawie sposobu obliczania obrotu przedsiębiorców

Na podstawie art. 5a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.¹) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób obliczania obrotu przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji, o którym mowa w art. 13 i art. 14 pkt 1-1b w zw. z art. 16 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, zwanej dalej "ustawą", na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru tej koncentracji Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz sposób obliczania obrotu przedsiębiorców, na których nakładane są kary zgodnie z art. 106 ustawy, na potrzeby ustalenia wysokości tych kar.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o roku obrotowym, rozumie się przez to rok obrotowy w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. nr 152, poz. 1223 z późn. zm.²).

§ 3. Z zastrzeżeniem przepisów § 4-12, obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji oblicza się jako sumę przychodów uzyskanych w roku obrotowym ze sprzedaży produktów oraz sprzedaży towarów i materiałów, składających się na operacyjną działalność przedsiębiorców, po odliczeniu udzielonych rabatów, opustów i innych zmniejszeń oraz podatku od towarów i usług, a także innych podatków związanych z obrotem, jeżeli nie zostały odliczone, wykazanych w rachunku zysków i strat sporządzonym na podstawie przepisów o rachunkowości. Sumę przychodów powiększa się o wartość uzyskanych dotacji przedmiotowych.

§ 4. W przypadku banków obrót na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji oblicza się jako sumę kwot wykazanych w następujących pozycjach rachunku zysków i strat banku za rok obrotowy:

- 1) przychody z tytułu odsetek,
- 2) przychody z tytułu prowizji,
- 3) przychody z akcji, udziałów i innych papierów wartościowych,
- 4) suma wyniku na operacjach finansowych i wyniku z pozycji wymiany, jeżeli jest ona dodatnia - sporządzonym zgodnie z przepisami o rachunkowości dotyczącymi banków, po potrąceniu ewentualnego podatku od towarów i usług związanego z tymi pozycjami, jeżeli nie został odliczony.

§ 5. W przypadku ubezpieczycieli obrót na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji oblicza się jako sumę składek brutto przypisanych w roku obrotowym wykazaną w technicznym rachunku ubezpieczeń, sporządzonym zgodnie z przepisami o rachunkowości dotyczącymi zakładów ubezpieczeń.

§ 6. W przypadku narodowych funduszy inwestycyjnych obrót na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji oblicza się jako przychody z inwestycji, z wyłączeniem udziału w wyniku finansowym netto, wykazane w rachunku zysków i strat za rok obrotowy, sporządzonym zgodnie z przepisami o rachunkowości dotyczącymi narodowych funduszy inwestycyjnych.

§ 8. W przypadku funduszy emerytalnych obrót na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji oblicza się jako kwotę równą wartości aktywów netto funduszu ustaloną na koniec roku obrotowego, zgodnie z przepisami regulującymi organizację i funkcjonowanie funduszy emerytalnych oraz przepisami o rachunkowości dotyczącymi funduszy emerytalnych.

§ 9. W przypadku domów maklerskich obrót na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji oblicza się jako sumę przychodów z działalności maklerskiej wykazaną w rachunku zysków i strat za rok obrotowy, sporządzonym zgodnie z przepisami o rachunkowości dotyczącymi domów maklerskich.

§ 10. 1. W przypadku przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, o którym mowa w art. 4 pkt 1 ustawy, który nie sporządza rachunku zysków i strat na podstawie przepisów o rachunkowości, obrót na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji oblicza się jako sumę przychodów uzyskanych w roku obrotowym ze sprzedaży produktów oraz sprzedaży towarów i materiałów, po odliczeniu udzielonych rabatów, opustów i innych zmniejszeń oraz podatku od towarów i usług, a także innych podatków związanych z obrotem, jeżeli nie zostały odliczone, z zastrzeżeniem ust. 2. Sumę przychodów powiększa się o wartość uzyskanych dotacji przedmiotowych.

2. W przypadku przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, o którym mowa w art. 4 pkt 1 lit. c ustawy, za obrót na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji uznaje się obrót osiągany przez przedsiębiorców, nad którymi osoba ta posiada kontrolę w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy.

§ 11. W przypadku gmin, powiatów i województw obrót na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji oblicza się jako dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe gmin, powiatów i województw oraz wpłaty od zakładów budżetowych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych gmin, powiatów i województw.

§ 12. 1. W przypadku przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej do obrotu na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji nie wlicza się obrotu dokonywanego z innymi przedsiębiorcami należącymi do tej grupy. Jeżeli koncentracja polega na przejściu kontroli, do obrotu o którym mowa w art. 14 pkt 1 i 1b ustawy, nie wlicza się tylko obrotu dokonywanego pomiędzy przedsiębiorcą, nad którym ma być przejęta kontrola i jego przedsiębiorcami zależnymi.

2. Jeżeli koncentracja polega na nabyciu części mienia, obliczając obrót na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji uwzględnia się jedynie obrót zrealizowany przez tę część. Przyjmuje się, że obrót przedsiębiorców należących do grupy kapitałowej obejmującej przedsiębiorcę, którego część majątku lub przedsiębiorstwa jest nabywana, wynosi zero.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do gmin, powiatów i województw.

4. Jeżeli koncentracja, o której mowa w art. 13 ust. 2 pkt 2 ustawy, polega na przejściu zarządzania funduszem inwestycyjnym lub emerytalnym:

- 1) jako obrót, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy, przyjmuje się sumę przychodów towarzystw funduszy inwestycyjnych lub towarzystw emerytalnych oraz kwoty aktywów netto zarządzanych przez nie funduszy;
- 2) do obrotu, o którym mowa w art. 14 pkt 1 i 1b ustawy, nie wlicza się przychodu towarzystwa funduszy inwestycyjnych lub towarzystwa emerytalnego, od którego zarządzanie jest przejmowane.

§ 13. Obrót przedsiębiorców, na potrzeby obliczenia kar, o których mowa w art. 106 ustawy, oblicza się jako sumę przychodów wykazanych w rachunku zysków i strat sporządzonym na podstawie przepisów o rachunkowości.

§ 14. W przypadku przedsiębiorcy, który nie sporządza rachunku zysków i strat na podstawie przepisów o rachunkowości, obrót na potrzeby obliczenia kar, o których mowa w

art. 106 ustawy, oblicza się jako sumę przychodów wykazanych w jego rocznym sprawozdaniu finansowym równoważnym do rachunku zysków i strat sporządzonego na podstawie przepisów o rachunkowości lub w innym dokumencie podsumowującym jego przychody w roku obrotowym, w tym w sprawozdaniu z wykonania budżetu.

§ 15. W przypadku braku dokumentów, o których mowa w § 13 i § 14, obrót na potrzeby obliczenia kar, o których mowa w art. 106, ustawy oblicza się jako sumę udokumentowanych przychodów uzyskanych w roku obrotowym w szczególności ze sprzedaży produktów, sprzedaży towarów i materiałów, przychodów finansowych oraz przychodów z działalności realizowanej na podstawie statutu lub innego dokumentu określającego zakres działania przedsiębiorcy a także wartości uzyskanych przez niego dotacji przedmiotowych.

§ 16. W przypadku gmin, powiatów i województw obrót na potrzeby obliczenia kar, o których mowa w art. 106 ustawy, oblicza się jako sumę dochodów własnych pomniejszych o wpływy z podatków.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie....³

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 99, poz. 660 i Nr 171, poz. 1206, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, Nr 223, poz. 1458 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 157, poz. 1241, z 2011 r. Nr 34, poz. 173 oraz z r. poz.

² Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 Nr 157, poz. 1241 i Nr 165, poz. 1316, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, z 2001 r. Nr 102, poz. 585, Nr 199, poz. 1175 i Nr 232, poz. 1378 oraz z 2012 r. poz. 855.

³ Rozporządzenie wejdzie w życie równocześnie z wejściem w życie ustawy nowelizującej ustawę o ochronie konkurencji i konsumentów, wprowadzającej do ustawy art. 5a, zawierający delegację ustawową.

UZASADNIENIE

Podstawą do wydania rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu obliczania obrotu przedsiębiorców jest art. 5a znowelizowanej ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”. Celem rozporządzenia jest określenie sposobu obliczania obrotu przedsiębiorców, który stanowi jedno z kryteriów oceny, czy zamiar koncentracji podlega zgłoszeniu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zgodnie z art. 13 i 14 ustawy) oraz podstawę określenia wysokości kar nakładanych na przedsiębiorców (określonych w art. 106 ustawy). Z uwagi na specyfikę spraw dotyczących koncentracji przedsiębiorców oraz tych, w których nakładane są kary zgodnie z art. 106 ustawy, rozporządzenie odmiennie określa zasady liczenia obrotu na ich potrzeby.

Zasady dotyczące obliczania obrotu przedsiębiorców na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji nie uległy w zasadzie zmianie (z wyjątkiem zdania drugiego w § 12 ust. 1 oraz poprawek o charakterze redakcyjnym) w stosunku do obowiązującego obecnie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie sposobu obliczania obrotu przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji (Dz. U. Nr 134, poz. 935).

Wielkość obrotu jest narzędziem służącym do określenia potencjału gospodarczego i siły rynkowej uczestniczących w koncentracji przedsiębiorców, które jest wykorzystywane do wstępnej oceny koncentracji z punktu widzenia jej znaczenia dla rynku i w dalszej konsekwencji – potrzeby objęcia koncentracji kontrolą organu antymonopolowego. Przy obliczaniu obrotu przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji, tak jak w obecnie obowiązujących przepisach, za podstawę przyjmuje się przychód ze sprzedaży, uzyskany w wyniku normalnej działalności gospodarczej przedsiębiorców, znajdujący swoje odzwierciedlenie w zestawieniach i sprawozdaniach sporządzanych zgodnie z przepisami dotyczącymi zasad prowadzenia rachunkowości przez przedsiębiorców.

Ze względu na specyfikę działalności gospodarczej prowadzonej przez niektóre typy przedsiębiorców rozporządzenie przewiduje dla nich odrębne zasady obliczania obrotu na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji (§ 4-11). Dotyczy to przedsiębiorców działających na podstawie Prawa bankowego, jednostek organizacyjnych działających na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej, narodowych funduszy inwestycyjnych, funduszy inwestycyjnych, funduszy emerytalnych i domów maklerskich oraz gmin powiatów i województw (koncentracja w odniesieniu do tych ostatnich podmiotów może polegać np. na nabyciu akcji lub udziałów przedsiębiorcy). W szczególności, jako miernik odzwierciedlający potencjał i siłę rynkową w przypadku funduszy inwestycyjnych i funduszy emerytalnych uznano, jak w dotychczasowych regulacjach, wielkość kapitału tych funduszy. Podyktowane jest to faktem, iż udziały rynkowe tych podmiotów liczone są na podstawie wartości aktywów netto. Ponadto wzięto pod uwagę dynamiczny rozwój tych rynków (w szczególności funduszy inwestycyjnych) oraz ich specyficzny charakter, a także znaczenie dla konsumentów i wpływ na rozwój gospodarczy kraju.

Z uwagi na fakt, iż zgodnie z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów (art. 4 pkt 1 lit. c) za przedsiębiorcę jest uznawana również osoba fizyczna, która posiada kontrolę, w rozumieniu art. 4 pkt 4 tej ustawy, nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji, o której mowa w art. 13 ustawy, konieczne jest określenie sposobu obliczania obrotu na potrzeby

ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji dla takiego przedsiębiorcy. W rozporządzeniu ustala się (§ 10 ust. 2), że jest to obrót osiągany przez przedsiębiorców nad którymi wyżej wymieniona osoba posiada kontrolę. Jest to rozwiązanie bazujące na rozwiązaniu odnoszącym się do sposobu obliczania obrotu dla grupy kapitałowej.

Rozporządzenie określa również zasady obliczania obrotu na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji dla przedsiębiorców nie sporządzających rachunków zysków i strat na podstawie przepisów o rachunkowości (§ 10 ust. 1).

Zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o ochronie konkurencji obrót obliczany na potrzeby koncentracji przedsiębiorców obejmuje obrót zarówno przedsiębiorców bezpośrednio uczestniczących w koncentracji, jak i pozostałych przedsiębiorców należących do grup kapitałowych, do których należą przedsiębiorcy bezpośrednio uczestniczący w koncentracji. Do takiego obrotu nie wlicza się części obrotu dokonywanego w ramach grupy kapitałowej, do której ten przedsiębiorca należy z tym, że w przypadku, gdy koncentracja polega na przejściu kontroli nad przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami lub polega na przejściu kontroli nad przedsiębiorcą lub przedsiębiorcami należącymi do jednej grupy kapitałowej oraz jednocześnie nabyciu części mienia przedsiębiorcy lub przedsiębiorców należących do tej grupy kapitałowej do obrotu na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji nie wlicza się tylko obrotu dokonywanego pomiędzy przedsiębiorcą, nad którym ma być przejęta kontrola i jego przedsiębiorcami zależnymi (§ 12 ust.1 - doprecyzowanie to stanowi jedyną istotną zmianę w zakresie obliczania obrotu przedsiębiorców na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji w stosunku do rozporządzenia z dnia 17 lipca 2007 r.).

Określono również zasady obliczania obrotu na potrzeby ustalenia obowiązku zgłoszenia zamiaru koncentracji w przypadkach, kiedy koncentracja polega na nabyciu części mienia – w rachunku uwzględnia się wówczas obrót zrealizowany wyłącznie przez tę część (§ 12 ust. 2).

Rozporządzenie określa również sposób obliczania obrotu w przypadku koncentracji polegającej na przejściu zarządzania funduszem inwestycyjnym lub emerytalnym (§12 ust. 4).

Osobno w rozporządzeniu uregulowano sposób liczenia obrotu będącego podstawą kalkulowania maksymalnej wysokości kar nakładanych przez organ antymonopolowy na przedsiębiorców za naruszanie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W przypadku kontroli koncentracji za pomocą obrotu mierzony jest potencjalny wpływ łączących się podmiotów na rynki, na których działają. Obrót mierzy wielkość ich podstawowej działalności operacyjnej, jest zatem ograniczony przede wszystkim do przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów. Te wielkości są podstawowym wyznacznikiem skali działania przedsiębiorców, a co za tym idzie – pokazują, czy ich ewentualne połączenie może zagrozić konkurencji. W przypadku wyznaczenia podstawy naliczania kar celem jest nie tylko określenie za pomocą obrotu skali działalności operacyjnej, ale również potencjału finansowego przedsiębiorcy. Obrót tutaj jest traktowany szerzej. Zaliczane są do niego, oprócz ww. przychodów z podstawowej działalności obrotowej, inne różnego rodzaju przychody, które generuje podmiot w trakcie swojej bieżącej działalności, np. przychody z odsetek bankowych, zysk ze zbycia inwestycji. Prawo konkurencji szeroko definiuje pojęcie przedsiębiorcy obejmując nim także podmioty, które nie prowadzą działalności gospodarczej w powszechnym rozumieniu tego terminu, jak np. jednostki samorządu terytorialnego czy organizacje społeczne, które pomimo to poodejmują działania o istotnych antykonkurencyjnych konsekwencjach. Część z nich z racji charakteru swojej działalności nie jest brana pod uwagę w procesie kontroli koncentracji. Z powyższego również wynika konieczność rozszerzenia kategorii „obróty” dla kalkulacji kar.

Użycie pojęcia obrotu do kalkulacji podstawy naliczania kar przez Prezesa UOKiK jest zmianą w stosunku do obowiązujących przepisów, gdzie do tych celów użyto kategorii przychodu, zdefiniowanej w art. 4 pkt 15 ustawy antymonopolowej. Zmiana wynika głównie z problemów ze stosowaniem dotychczasowego rozwiązania. Definicja przychodu, do której obecnie odwołuje się art. 106 określający wysokość kar nakładanych przez Prezesa UOKiK, bazuje na przepisach o podatku dochodowym. Powodowało to dwa rodzaje problemów: problemy z prawidłowym określaniem podstawy naliczania kar dla podmiotów będących przedsiębiorcami w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, a niepodlegających przepisom o podatku dochodowym lub rozliczających się na szczególnych zasadach oraz problemy z prawidłowym obliczaniem przychodu na podstawie sprawozdawczości podatkowej.

W pierwszym przypadku mowa m.in. o podmiotach takich, jak jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, w tym stowarzyszenia przedsiębiorców nie prowadzące działalności gospodarczej, osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą czy też specyficzne typy spółek, jak np. spółki komandytowe. Literalne brzmienie dotychczasowego przepisu prowadziło do sytuacji, w których podmioty osiągające znaczne przychody mogły uniknąć adekwatnej do skali ich działalności kary argumentując, że nie są płatnikami podatku dochodowego. Prowadziło to do swoistej nierówności przedsiębiorców wobec prawa, a w niektórych sytuacjach stwarzało możliwości jego omijania.

W drugim przypadku mowa o trudności w ustaleniu przychodu przedsiębiorcy ze względu na specyficzną konstrukcję deklaracji podatkowych. Deklaracje te zostały stworzone, przede wszystkim po to, aby w precyzyjny sposób prezentować wynik działalności przedsiębiorcy, inaczej mówiąc dochód, który jest podstawą opodatkowania. Przychód w deklaracji podatkowej jest tylko wartością pomocniczą, podczas gdy dla organu antymonopolowego była to wielkość kluczowa, obrazująca skalę działania przedsiębiorcy i jego potencjał finansowy.

Opieranie się na deklaracjach podatkowych było wyjątkowo niekorzystne dla podmiotów prowadzących szczególne rodzaje działalności gospodarczej, m.in. dla banków i ubezpieczycieli, jako że sprawozdania te w niewielkim stopniu uwzględniają ich specyfikę dostarczając nieadekwatnych dla celów organu antymonopolowego informacji na temat ich rzeczywistych przychodów, a co za tym idzie ich skali działania.

Główną zmianą w przepisach jest zastąpienie odwołania do sprawozdawczości podatkowej odwołaniem do sprawozdawczości finansowej. § 13 wprowadza jako generalną zasadę obliczanie obrotu przedsiębiorcy na potrzeby kalkulowania kar w oparciu o informacje zawarte w rocznym rachunku zysków i strat sporządzanym na podstawie przepisów o rachunkowości, a więc na podstawie ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości, a także wydanych do niej aktów wykonawczych.

Zaletą tego rozwiązania jest to, że zdecydowana większość przedsiębiorców a także innych podmiotów działających w kraju prowadzi sprawozdawczość finansową właśnie na podstawie ustawy o rachunkowości. Załączniki nr 1-3 do ustawy zawierają wzory sprawozdań finansowych, ponadto bardzo istotnym jest fakt, że zarówno ustawa jak i wydane do niej rozporządzenia w dużym stopniu uwzględniają specyfikę działalności gospodarczej poszczególnych typów podmiotów, np. banków (załącznik 2 do ustawy o rachunkowości), zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (załącznik 3 do ustawy o rachunkowości) czy jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej). Przyjęcie za podstawę przepisów o

rachunkowości rozwiązuje więc w znacznym stopniu problem adekwatności ujęcia sprawozdawanych przychodów w odniesieniu do specyfiki prowadzonej działalności.

Przepisy o rachunkowości w dużej mierze abstrahują od formy opodatkowania, a także od faktu, czy podmiot w ogóle podlega opodatkowaniu. Stąd zastosowanie ich pozwoli na objęcie znacznie szerszego kręgu podmiotów standardową procedurą kalkulowania kar, co w niektórych przypadkach umożliwi bardziej adekwatne ich stosowanie przez Prezesa Urzędu. Nie bez znaczenia jest tutaj fakt, że przepisy o rachunkowości obejmują również podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej. Do tej kategorii należy zaliczyć np. niektóre stowarzyszenia przedsiębiorców, które podlegają prawu konkurencji, a pewne ich zachowania, np. dotyczące polityki cenowej członków, były wielokrotnie kwestionowane przez Prezesa UOKiK.

Jakkolwiek przepisy o rachunkowości obejmują szerszą grupę podmiotów podlegających prawu konkurencji niż dotychczas stosowane przepisy o podatku dochodowym, to jednak wciąż istnieje pewna liczba przedsiębiorców, których one nie dotyczą. Są to m.in. podmioty, których przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły mniej niż równowartość w walucie polskiej 1.200.000 euro oraz jednostki sporządzające sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, zwanymi dalej "MSR". Sposób obliczanie obrotu w takich przypadkach definiują § 14 i 15 rozporządzenia.

§ 14 przewiduje, iż w przypadku przedsiębiorcy, który nie sporządza rachunku zysków i strat na podstawie przepisów o rachunkowości, obrót na potrzeby obliczenia kar oblicza się jako sumę przychodów wykazanych w jego rocznym sprawozdaniu finansowym równoważnym do rachunku zysków i strat sporządzonego na podstawie przepisów o rachunkowości lub w innym dokumencie podsumowującym jego przychody w roku obrotowym. Przepis ten pozwala na wykorzystanie w odniesieniu do omawianych podmiotów sprawozdań w ich przypadku pełniących funkcje, które w przypadku przedsiębiorców podlegających ustawie o rachunkowości pełni rachunek zysków i strat. Przepis ten pozwoli wyeliminować sytuacje, w których nawet duże podmioty będą mogły uniknąć adekwatnej kary argumentując to brakiem sprawozdań wskazanych w § 13.

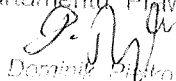
§ 15 reguluje natomiast sytuację podmiotów, w przypadku których niedostępne są jakiegokolwiek dokumenty, o których mowa w § 13 i § 14. Przepis przewiduje, że wówczas jako obrót może być potraktowana suma udokumentowanych przychodów uzyskanych w roku obrotowym w szczególności ze sprzedaży produktów, sprzedaży towarów i materiałów, przychodów finansowych oraz przychodów z działalności realizowanej na podstawie statutu lub innego dokumentu określającego zakres działania przedsiębiorcy, a także wartości uzyskanych przez niego dotacji przedmiotowych. Przepis ten umożliwi wyliczenie i nałożenie kar m.in. na podmioty, które prowadzą bardzo uproszczoną i niepełną ewidencję finansową, a także na podmioty, które próbują uniknąć odpowiedzialności odmawiając współpracy z Prezesem UOKiK np. uchylając się od dostarczenia na jego żądanie posiadanych dokumentów. Ta ostatnia sytuacja w szczególności może dotyczyć niewielkich podmiotów, które powstały w celu wykorzystywania naiwności i łatwowierności konsumentów, których praktyki mogą stanowić naruszenie zbiorowych interesów konsumentów.

§ 16 reguluje sposób kalkulowania obrotu na potrzeby obliczenia kar nakładanych na jednostki samorządu terytorialnego. Jednostki te są na mocy ustawy antymonopolowej traktowane jak przedsiębiorcy, niemniej ze względu na ich specyfikę rozporządzenie przewiduje odrębny tryb obliczania obrotu w ich przypadku. Jako obrót będący podstawą kalkulacji wysokości maksymalnej kary w przypadku gmin, powiatów i województw uznaje się sumę dochodów własnych pomniejszonych o wpływy z podatków.

Do tej pory jednostki samorządu terytorialnego były traktowane w taki sam sposób jak wszyscy przedsiębiorcy. Należy jednak zauważyć, że w przypadku tych podmiotów, inaczej niż w przypadku innych przedsiębiorców, tylko część przychodów to środki, których wielkość jest bezpośrednim lub pośrednim wynikiem działań podejmowanych przez samorząd, przede wszystkim działań mających charakter typowej działalności gospodarczej, bądź na działalność gospodarczą wpływających (np. opłaty za wywóz nieczystości). Proponowana kalkulacja obrotu zatem odrębnie traktuje jednostki samorządu terytorialnego, w tym przypadku skupiając się tylko na kategorii dochodów własnych a pomijając pobierane przez nie podatki a także subwencję ogólną i dotacje celowe z budżetu państwa.

Za zgodność pod względem
redakcyjnym i prawnym

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Prawnego

Dorota Piłko